

Stockholm 2026-04-10

Djurskyddet Sveriges synpunkter på EU:s strategi för animalieproduktion

Djurskyddet Sverige tackar för möjligheten att få komma med synpunkter inför att Kommissionen ska presentera en strategi för animalieproduktion.

Djurskyddet Sverige anser att en övergripande strategi för animalieproduktion ska ha djurvälstånd som en grundläggande och central utgångspunkt. Strategin behöver reflektera betydelsen av förbättrad djurvälstånd för EU:s hållbarhet, motståndskraft och konkurrenskraft. Samtidigt ska den möta medborgarnas förväntningar och bygga på den senaste vetenskapliga kunskapen. Detta är förenligt med den strategiska dialogen om EU:s jordbruks framtid, kommissionens vision för jordbruk och livsmedel samt kommissionens arbetsprogram för 2026, där djurvälstånd identifieras som ett centralt område. Mot denna bakgrund anser vi att djurvälstånd integreras i strategin för animalieproduktion på följande sätt:

Djurvälstånd ska erkännas som ett tydligt politiskt huvudmål, på samma nivå som miljömässig hållbarhet och ekonomisk bärkraft. Djurvälstånd är en grundläggande del av hållbara livsmedelssystem och får inte behandlas som en sekundär eller frivillig aspekt. Strategin bör också tydligt ange behovet av att revidera och modernisera EU:s djurvälståndslagstiftning i takt med vetenskapliga framsteg och medborgarnas krav. En sådan inriktning ger en tydlig politisk signal och stärker kopplingen till kommissionens ambition att uppdatera djurskyddsregelverket.

Offentligt stöd och finansiella instrument för att underlätta lantbrukarnas omställning till högre djurvälståndstandarder är av stor vikt. Kommissionen måste erkänna djurvälstånd som ett konkret resultat inom CAP och att säkerställa tillräcklig finansiering genom CAP.

I linje med EU:s vision för jordbruk och livsmedel bör strategin säkerställa att handelspolitiken är förenlig med EU:s djurvälståndstandarder. Importerade animalieprodukter måste uppfylla motsvarande krav, vilket stärker både unionens värderingar och sektorns konkurrenskraft och stödjer de europeiska producenterna.

Djurvälstånd bör vidare integreras i EU:s bredare strategiska ram, inklusive fördragsförpliktelser enligt artikel 13 i EUF-fördraget och One Health-ansatsen, som kopplar djurvälstånd till djurhälsa, folkhälsa och miljö. Strategin blir då mer samstämmig och stärker kopplingen till övergripande EU-mål och flera av FN:s globala mål.

Det är viktigt att poängtera att djurvälstånd omfattar mer än djurhälsa. Förbättrad djurvälstånd bidrar till bättre hälsa genom lägre sjukdomsrisk och minskad dödlighet. Djurhälsa är viktig, men det är endast en del av djurvälståndsbegreppet, vilket ska stödjas på de fem domänerna (näring, miljö, fysisk hälsa, beteende och mentala upplevelser). Ett snävt fokus enbart på djurhälsa begränsar nyttan av djurvälstånd för samhället. Vid planering av långsiktiga strategier bör därför robusta djur, uppfödda i system med hög välfärdsnivå, utgöra en central utgångspunkt.

CAP som verktyg för strategins genomförande

Reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken erbjuder möjligheter att ge lantbrukare mer riktat stöd i omställningen mot högre djurvälstånd och därmed bidra till strategins mål. Undersökningar visar att EU-medborgare betraktar hög djurvälstånd som en av de viktigaste uppgifterna för lantbruket. Konsumentundersökningar visar också att en stor majoritet vill att CAP ska bidra till förbättrad djurvälstånd.

Investeringar i djurvälstånd är strategiska investeringar som stärker ekonomisk motståndskraft, hållbarhet och konkurrenskraft. De kan minska produktionskostnader, förbättra produktkvalitet, reducera antibiotikaanvändning, stimulera innovation och stärka sektorns position på globala marknader, samt vinna förtroende hos allmänheten.

Den kommande CAP-reformen och en uppdaterad djurvälståndslagstiftning bör utvecklas i samspel med strategin för animalieproduktion. Ekonomiskt stöd för att genomföra högre djurvälståndskrav, skapar förutsägbarhet och underlättar beslut om investeringar.

Ytterligare finansieringsinstrument, såsom konkurrenskraftsfonden och omställningsfonden, kan komplettera CAP. Stöd för omställning till högre djurvälstånd bidrar till ökad konkurrenskraft genom att lantbrukare kan möta marknadstrender, nå högvärdesmarknader och minska sjukdomsrelaterade kostnader.

Strategin bör därför säkerställa att CAP används för att stödja lantbrukare i att höja djurvälståndet i enlighet med vetenskaplig kunskap och allmänhetens förväntningar. Detta bidrar också till mer likvärdiga konkurrensvillkor och gör jordbruket mer attraktivt för yngre generationer. Vi menar även att dessa åtgärder bidrar till att höja kompetensen hos lantbrukare och effektivitet i lantbruket, vilket således även ökar välbefinnandet hos dessa. Nuvarande CAP-planer adresserar i begränsad omfattning åtgärder såsom utfasning av burar, och tillgängliga instrument utnyttjas inte fullt ut. Strategin bör därför tydligt betona behovet av ökad användning av djurvälståndsåtgärder och riktade investeringar.

Anpassning till planetens gränser

Strategin bör ange en tydlig väg mot en animaliesektor som verkar inom planetens gränser samtidigt som hög djurvälstånd och socioekonomisk relevans för landsbygden bevaras. Det är viktigt att anpassa strategin efter olika regioners förutsättningar för att kunna hantera miljö- och hälsoproblem där djurtätheten är hög. Åtgärder kan inkludera ekonomiskt stöd för omställning, tillgång till ny teknik, stöd till nya företag på landsbygden, frivilliga utköpsprogram och kompetensutveckling.

Strategin bör även främja djurhållning med lägre intensitet och produktionssystem som anpassas till lokala resurser och minskar beroendet av importerat djurfoder.

Kortare leveranskedjor och lokala slaktlösningar

Mobila slakterier, gårdsslakt och småskaliga slakterier kan bidra till att hantera strukturella utmaningar, såsom låg lönsamhet, djurvälståndspåslag och regionala skillnader. Slakt närmare gården minskar transportstress hos djuren, förbättrar djurvälståndet och stärker sektorns resiliens mot störningar.

Kortare leveranskedjor möjliggör lokal förädling och direktförsäljning, vilket stärker lantbrukarnas värdeandel och lokala ekonomier. EU:s politik bör tydligt erkänna att minskade transporter och slakt nära produktionen är positiva för djurvälståndet och förenliga med konkurrenskraft.

Riktat ekonomiskt stöd behövs inom nästa fleråriga budgetram. Investeringar i mobila och småskaliga slaktlösningar bör integreras i befintliga och framtida finansieringsinstrument, inklusive CAP och konkurrenskraftsfonden. Stöd bör omfatta både infrastruktur, kollektiva ägarmodeller och lokala värdekedjor samt projektens inledande faser, där administrativa kostnader ofta är hinder. Samordning av nationella investeringar kan ytterligare stärka lokal förädling och marknadsföring.

Slutligen bör genomförandet av befintlig lagstiftning harmoniseras mellan medlemsstaterna för att säkerställa proportionerliga krav och god utbyggbarhet, detta genom att höja kraven inom djurskyddsregelverket. Veterinär tillsyn bör anpassas efter mobila och småskaliga slaktlösningars förutsättningar med en riskbaserad och proportionerlig ansats som säkerställer djurvälstånd och livsmedelssäkerhet, samtidigt som onödiga administrativa bördor undviks.

För Djurskyddet Sverige

Åsa Hagelstedt
Generalsekreterare

Anna Lundvall
Sakkunnig